

Tereza Maxová: Chci dostat děti z ústavů

Praha - Jen za letošek věnovala dětským domovům a dalším organizacím pečujícím o opuštěné děti přes dvacet milionů korun. Teď se chce světově známá modelka Tereza Maxová se svou nadací vydat jiným směrem: podporuje pěstounskou péči, díky které se děti mohou z ústavů dostat. „Pěstounská péče může změnit tvář těžké země i osudy dětí,“ vysvětluje Tereza Maxová.

Proč jste se rozhodla obrátit svou pozornost z velení dětských domovů na pěstounskou péči?

Protože tu máme 23 tisíc dětí v dětských domovech. V přepočtu na počet obyvatel je to nejvíc v Evropě, a to je špatně. Od doby, kdy nadace začala, se situace v domovech hodně zlepšila, jsou líp vybavené, lidé je podporují. Je čas zaměřit se na to, aby tam děti nebylo tolik.

Proč je u nás tolik dětí v ústavech?

Děti jsou tu odebírané biologickým rodinám i v situacích, kdy by v nich mohly za určité odborné pomoci zůstat. Úřady v těchto rodinách zasahují příliš pozdě, až když ty děti dlouho nechodí do školy, nezapadají do společnosti. Přes padesát procent dětí je v domovech jen ze sociálních důvodů.

Jak funguje pěstounská péče?

Jde o náhradní rodiny, do kterých je dítě vlastně propůjčeno. Pěstouni

jsou placeni státem, berou si k sobě víc dětí, které se později buď mohou vrátit do biologických rodin, nebo v těchto náhradních zůstávají do osmnácti let.

Jaký sociální důvod konkrétně dává rodině vzít dítě?

Stát v podobě sociální pracovníce nebo pracovníka navštíví rodinu, zjistí, že je chudá, a řekne si: „Toto jsou nevhodné podmínky pro výchovu dítěte. Stát ví líp, jak se o dítě postarat.“ A umístí ho do dětského domova. Pamatuji si na případ, kdy jedné romské rodině odebrali dítě jen proto, že neměla v zimě uhlí. Místo toho, aby jí pomohl sehnat uhlí, jí vezmou dítě a doživotně je tak poškodí.

Přece není možné, aby stát sháněl rodinám uhlí...

Tak jim radši vezme dítě? Spousta problémů se dá vyřešit jinak, od toho je tu naše nadace a neziskové organizace, které jsou v terénu a rodinám mohou pomoci. Jsou rodiče, které nikdo nenaučil, jak vychovávat dítě, narodilo se jim třeba brzy a sami byli z horších poměrů. Je lepší jim poslat odborníci, která je to naučí, než jim odebrat dítě, protože nevědí, že ho mají přebalit.

Takže je potřeba změnit systém. Jak konkrétně?

Na dítě v dětském domově stát

dává třiačtyřicet tisíc korun měsíčně. Pěstouni dostávají tři tisíce. Kde je dítěti líp? V profesionální pěstounské rodině. Co je pro stát levnější? Pěstounská rodina. Kdyby přispíval pěstounům na dítě jen o něco málo víc, získali by na tom všichni: stát by ušetřil, společnost by měla děti s lepší životní perspektivou, pěstounské rodiny by nemusely řešit neustálý materiální nedostatek a nechtěné děti by zase někam patřily.

Co je pro to potřeba udělat?

Jediné. Přijmout zákon o náhradní rodinné péči. A to můžou udělat jen poslanci a poslankyně. Dokud

to neudělají, budeme my podporovat pěstounské rodiny a prosit lidi o peníze prostřednictvím charitativních akcí, jako je například aktuální projekt Teribear. Prodáváme výrobky označené medvídkem a z výřezku podporujeme pěstounské rodiny.

Na co pak peníze jdou?

Pěstounské rodiny potřebují ze začátku pomoc hlavně ve formě konzultací. Velmi často přijímají dítě, které má za sebou bolestné zážitky, a nemají s kým se o tom poradit. Jsou tu neziskovky, které se vyškolováním takových odborníků zabývají, a ty my pomáháme financovat.

Často se stává, že rodiny bez pomoci problémové děti raději vrací.

Proč?

Důvody jsou různé, ale následky katastrofální. Nedávno jsem navštívila jednu naši rodinu, kde byla holčička, kterou dvakrát vrátili z rodiny a ona od té doby odmítala s kýmkoliv mluvit. To vrácení do dětského domova pro ni bylo až takhle traumatické. Zažívala si totiž opuštění už poněkolidkrát.

Jaké chyby pěstouni dělají?

Pěstouni nejsou rodiče. Lidé, kteří adoptují, jsou rodiče, protože

adopci se ruší biologická práva původních rodičů. Pěstoun dítě jen vychovává. Když se dítě chce se svými biologickými rodiči scházet, mají mu to pěstouni umožnit. Oni to však nechtějí, což chápu, protože původní rodiče často vypiplanou situaci zničí. Pěstounská péče je však poslání, není to vlastnictví dítěte.

V zahraničí už to umějí?

Ano. Tam se pěstouny stávají učitelé, terapeuti, psychologové a lidé, kteří to berou jako svou práci. Dostávají peníze od státu místo dětských domovů a fungují jako malé rodiny. JANA CIGLEROVÁ

POMÁHÁ DĚTEM. Tereza Maxová se o děti zajímá řadu let. Teď chce podporovat pěstounskou péči. FOTO: MAFA – RADEK CHILA